

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ

Είμεθα βέβαιοι πως θα διαβαστή μ' έξαιρετικό ενδιαφέρον ή νέα αυτή ιστορία του χωριού του εκλεκτού συνεργάτου μας κ. Σταμ. Σταματίου. Μέ τον «Μετανάστη» ο κ. Σταματίου είναι ολοκλήρωτη η ελεύθερη ιστορία του λεητημένου Έλληνος, που φύγει μακριά, γεμάτος πένια κι' έλπίδες, για να γυρίσει πίσω σακατεμένος ή να μη αναγυρίση ποτέ.

— Πάει ού Γιώργος !

Έργαζιζε με τὰ δάκρυά της τὰ χωριόμλια, πού άφρηνα φν-τρούσαν κατά γής...

“Είλεγε και Ξανάλεγε, πιγμένη από τὰ δάκρυα και τ' αναφιλήτά, ή Δροσούλα του γιου Παπαρούνα.

— Πάει ού Γιώργος ! Στο χωρταριασμένο πεζούλι του παπώφ, κοβαριασμένη από τή λύπη της, ή πονετική ή αδερφοφίλη του έργαζιζε τὰ χωριόμλια με δάκρυα δάκρυα. Άλλα, μιά γίδα, σοβαρή, σαν ύποψιος Διμωχός, ροζάνιζε τὰ «ζωγία» και τὰ «χοιροδούτα», ποίσαν ριγμένα μπρός της. Τά χόρτα αυτά ήσαν τὰ τελευταία πού ο Γιώργος με τὰ χεράκια του έμάζεψε... Εύτηχισημένη ή γίδα μιά ; σκεχτόταν ή Δροσούλα. Δέν έδει Γιώργο αυτή γιά νά Ξενιτιά, νά στενοχωρηθί, νά κλάι γι'... Γιά δές τήν πώς μασάει ήσυχά - ήσυχά τὰ χόρτα της, σαν λαπαδιά πού πλέκει κάλτσα...

Τού Γιώργος τούζε γράφι ού Θανατούλας, ού Ξεδεφός του, από τήν ‘Αμερική, πού έφινε γινός «αφέντης» εκεί λέρα !... Πολλά λέγανε γι' αυτόν και γιά τήν προ-καλή του στο χωριό. Λέγανε πως φούσε κολλάρο και καπέλλο ψηλό, «σαν κήνος», πώς τρώει «στοκοιάτα πάσα μέρα»...

Τά γράμματα αυτά πού έστέλε ο Θανατούλας από τόν μακρινό έκείνο τόπο, σπανιάζαν και γέροντες άκόμα. «Φουσι κολλάρο σαν τόν βοσνιεντή κ' έχει και χερσό ρολόγι», έλεγαν. Κι' όλα αυτά τού παιδι της Μάννας, πού έτρωνε τὰ χόρτα χωρίς λάδι !...

Σέ κάθε γράμμα πού ο Θανατούλας έστελε, 'δέν έπαυε νά παραμυθί τού θείο του τόν Παπαρούνα νά στειλί και τόν Γιώργος στην ‘Αμερική.

— «Θά γινή άνθρωπος καλός. Θά βάλι και κολλάρος, τούγροφε.

Γιά νά τόν καταφέρω μάλιστα, γιά νά τόν πείσι, τού προέγραφε τή δική του τή ζωή, ζωή αφεντική, κ' άς ήταν ήπια τή σ' έναν πλοίο.

— «... Έγώ περναω μπύκα !, Έγροφε. Μά γνύνουνε, με τρέφουν, με ταίζουν, και με... βγαζούν και μέ μερά τὰ άφεντικά περπατο με τήν άμοιά τους !...»

Ο Γιώργος στην αρχή τού άκουσε τού γέο με χαρά. Τί εύτυχία ! Νά φύγι στην ‘Αμερική, λέρα στο Νέο Κόσμο, πού πλούτος και τήν μεγάλη τόν περιεμε !... Νά ίδι χούσε και χωριά, νά μη σέ σιδηρόδρομο, νά ταξειεύει με πατόκι, νά ιδι όπια ψηλότερα από τὰ έλατα !...

Μά, όσο περνούσαν ή μέρες, όσο ή στιγμή τού χωρισμού πλησίαζε, τόσο ο «πρωτοτάξειδος» άρχιζε νά μετανοή γιά τήν άπόφασι και νά λιπατά γιά τόν χωρισμό πού τόν περιεμε. Τότε άρχισε νά αισθανέται κάτι συνασθημα-τα περιεργα, πού άλλη φορά δέν τὰ είχε νούσιε. Αισθανόταν νά τόν πονή, σαν νά Ξεσχίζόταν από πάνω του, κάθε άμυρο και έμψυγο, πού θά άφινε όπισθου του... Τότε έπρόσεξε σέ πράγματα, πού δέν τὰ είχαν άλλοτε προσέξει... Τότε ειδη τήν αδερφοφίλη του καλύτερα, τή μάνα, τόν πατέρα του με τὰ σκληρά τὰ χεράκια από τή δουλειά και τού χωριόμλια μέτωπο, τού δαρμένο από ήλιο και βροχές. Τότε θυμήθηκε τήν αδερφοφίλη του, πού, με μελανιασμένα από τού χροιά δάκρυα, τού έφερε χαρτί από τή γειτόνισσα, μιά φορά, πού ειχε πέσει άφροστος βαρειά. Τότε ειδη τὰ βουρζωμένα μάτια της μανούλας του και θυμήθηκε κά-ποια λιβανοσμένα δειλνά στο σπίτι του.

Ευωδίες της θρησκείας, με ευωδίες από τή Δροσούλας τούς βασιλικούς και τού περιβολιού τὰ δενδρολίβανα μυτή και μέσα στην ψυχί του, και τήν κάμα τόσο ευαίσθητη και τρυφερή, πού νόμισε πως κάτι τόν πονεί.

Κι' άνάσινε βαρειά ο μετανάστης κ' άναστίνιζε και διό φορές πετά-χτη με προσημένο τού κεφάλι, από τού στρόμα του τού φροχικό, στον ύπνου του.

Θέλει κ' ο Διμωχός Πρι - Φιξ...

Ευωδίες της θρησκείας, με ευωδίες από τή Δροσούλας τούς βασιλικούς και τού περιβολιού τὰ δενδρολίβανα μυτή και μέσα στην ψυχί του, και τήν κάμα τόσο ευαίσθητη και τρυφερή, πού νόμισε πως κάτι τόν πονεί.

Κι' άνάσινε βαρειά ο μετανάστης κ' άναστίνιζε και διό φορές πετά-χτη με προσημένο τού κεφάλι, από τού στρόμα του τού φροχικό, στον ύπνου του.

Στή σκοτεινή τήν κάμαρά τους, ή ά-ναυγούς τού κοιμισμένου σπιτικού άκου-γόντουςαν βαθειές, ήουζες και σια-γιάς.

νές. Μόνον ο Γιώργος άφροστος, γεμάτος λογισμούς :

— Άχ, θά τούς Ξανάδι άλλη φορά ; Θά αισθανθί τού γιόδι από τού κοβαριασμένο χέρι τού πατέρα του, πού Ξεράθηκε εγώ νά τόν Ξησι και νά τόν άναστήσει ; Θά Ξενακλήσει τού άνησιμένο τής άδερφί της τού μάγουλο, τής καλής τόν αδερφοφίλη, πού με πόνο θυμάταν τώρα τὰ πικρά περιεργα πού τής έκανε ;

— Ω, γιαι τήν έβασάνιζε τήν άδερφί του έτσι !

Τώρα θυμήθηκε, άλλη μιά φορά, όπou τήν χτύπησε βαρειά. Βλέπει άκόμα τού μάγουλό της ζοζακιο και νομίζε πως άκούει τού σιγαλό παρόπινο, πίσω από τή μηλιά τήν άνησιμένη. “Ω ! πώς τόν πονάει τώρα τού χτύπημα εκείνο πού τής έδωσε !

Και νά ένα πλήθος ειζόνες πού περνούν από τὰ μάτια του ! Βαθειά μέσ' στην καρδιά του τόν πονούν τώρα ή παιδικάτες σκληρότητες στη μάνα του, τὰ πεισιμόματα στον πατέρα του, ή πόρα και στενοχωρία πού τούς πότισε, από παιδικάτες άνεμ-λιές !...

— Γιαι νά τούς τὰ κινή όλα αυτά !...

Και τότε γούσιε και ειδη στη γωνιά τού κλητάκι πού έφινε γιαι έμπρός στις άγιες ειζόνες, πού τώρα τής έπρόσεξε καλύτερα. Τώρα έβλεπε τούς άγιους, πού στο σπίτι του παρόπιζαν, γιαι και ήμερο και παρτζοί νά τόν κιντάζουν και νά τόν τούγουν.

Και στήθηκε και τούς ενά-ταζε τόσα λεπτά τής ώρας...

Πώς δέν τούς ειχε αισθανθί καλά τόσον καιρό, τούς ά-γιους αυτούς τού σπιτιού του, γιαι νά μίν τούς γουσιή πού καλά, γιαι νά μίν έβουινε από πνεύμα του ή μυστι-κός ζοβέντες, πού τού βουίναν εκείνο έξαι μαζί τους άρχισε ; — Παθώνα, Παθαγίτσι μου !... ψυθίσιε.

“Ενα σκολί απόξω γαίνισε, ένα γαίνισμα πού άντήχη-σε παρατεταμένο στην ήσυχία τής νύχτας. Δέν τόν ενό-χλισε όπως άλλος τής άλλες τής βραδιές. ‘Αλευνατίες, ‘Η-θέλε νά τού Ξενακοση και τού άκουσε και πάι, όσαν κάτι τού τού γούφιο, κάτι τού δικό του.

Και όταν, κοβαριασμένος πει από τού ‘εδάρισμο και ή-ποκαμισμένος, αισθανόταν ότι κατέβαινε στα μάτια του ό έντος, έννοιση τή γατούλια του, δίπλα τού κοβαριασιέ-νη, νά Ξεσπινάται στο μαλακό τόν πάπλωμα. Δέν τήν έ-διωξε όπως τής άλλες φορές. Τή χάιδεψε, τήν έφερε ά-κόμα πού κοντά του, κ' έτσι μ' αυτή άποκοιμήθηκε.

Πρωί - πρωί, και πίν άκόμα νά χαράξη, ήσαν ή γει-τονόβουσιε νά τόν Ξεπροβοδίσουν.

— Πάει ού Γιώργος !

‘Η μητέρα και ή θειες τού έτοιμαζαν τὰ μαγάγια. ‘Η μητέρα τού τρώπιανε κινόβια στα ρούχα. ‘Η Κυριαήνα έφερε ένα μαντήλι μίλα.

— Νά τὰ δώσις τού Μιμάκιου μου. Τά έδωσε ή μητέρα σου, νά τού πής !

Κι' έλειπα, στην άνάμνησι τού παιδιού της, πού χούνια ειχε φέπει στην ‘Αμερική, ψυθίσιε :

— Πώς τού Ξενιτήγα, μικρο - μικρο κ' άμάθητο από τόν κόσμο !...

“Ενα παιδάκι τόσο δά !... ‘Η μήτηρ του από γάλα άκόμα έσταζε... Τ' άκουσιες, Γιουρήν μου ; Τά μίλα, νά τού πής, είν' από τή μηλιά πού φύτρε με τὰ χεράκια του. Τά στέλει ή μητέρα του, νά τού πής...

“Επειτα ήθελε και ή γορη ή θειά - Γκορτιλάγκου. ‘Αχαρη και άτυ-χη αυτή, ‘Εφυγε τού παιδάκι της, χωρίς νά τού άκούσι πειύ στον κόσμο. Ούτε γούφια, ούτε γορη τής έσταλε !

— ‘Η Ξενιτιά μου τούγασε !... *

“Όλα τώρα τού Γιώ-γο τόν στενοχωρούν, ό-λα τόν βασανίζουν.

Τά χάδια τής μέ-τρος του και τού πατέρα του ή συμβουλές, τὰ θα-κρησιμένα μάτια πού με πόνο και τρυφερότητα τόν βλέπουν, ή περιποι-ήσεις, τὰ γιαι και οι καφεδες πού τού σερβί-ρουν.

— Νά προσέχης, Γιώ-γο μου, νά μίν κρού-σις.

Τά στέλει ή μητέρα σου νά πής...

Φουσι κολλάρο και ψηλό καπέλλο...

— Που πάς, όρε, καλάπαιδο ;

